KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2020/1106,

24. juuli 2020,

milles käsitletakse nõukogu direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ kohase ajutise katse korraldamist seoses ametliku järelevalve all toimuva põldtunnustamise ametliku kontrolli määraga eliitseemne, eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne ja sertifitseeritud seemne puhul

(teatavaks tehtud numbri C(2020) 4955 all)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta, ([1]) eriti selle artiklit 13a,

võttes arvesse nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta, ([2]) eriti selle artiklit 13a,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta, ([3]) eriti selle artiklit 19,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/57/EÜ õli- ja kiutaimede seemne turustamise kohta, ([4]) eriti selle artiklit 16,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ kohaselt kontrollitakse söödakultuuride, teravilja, peedi- ning õli- ja kiudtaimede sertifitseeritud seemet põldtunnustamise teel ametliku järelevalve all. Sellise seemne kultuuri puhul kohaldatakse vähemalt 5 % (edaspidi „kindlaksmääratud 5 % miinimummäär“) ulatuses suhtes ametlikku kontrolli põllul.

(2) Eliitseeme ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseeme sertifitseeritakse, kui kõik nende seemnete kultuurid (edaspidi „kindlaksmääratud 100 % määr“) on läbinud ametliku põldtunnustamise, mis vastab direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ sätestatud tingimustele.

(3) Komisjoni rakendusotsuse 2012/340/EL ([5]) alusel hiljuti korraldatud ajutise katsega tõendati, et ka eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne puhul on seemneettevõtete litsentsitud ja koolitatud inspektorite ametliku järelevalve all tehtav põldtunnustamine ametliku põldtunnustamise parem alternatiiv. Seemnekultuuride ametlik kontrollimine kindlaksmääratud 5 % ulatuses oli piisav näitamaks, et ametliku järelevalve all tehtava põldtunnustamise tase võib olla asjakohane ka eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne puhul. Seemnetarnijate tegevust arvesse võttes võib siiski olla võimalik teha täiendavaid parandusi.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/625 ([6]) (ametlike kontrollide kohta) on loodud ühtne liidu raamistik ametliku kontrolli korraldamiseks kogu toidutarneahelas ning selle määruse kohaselt peavad pädevad asutused tegema kõikide ettevõtjate suhtes korrapäraselt, riskipõhiselt ja asjakohase sagedusega ametlikku kontrolli.

([1]) EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298/66.
([2]) EÜT 125, 11.7.1966, lk 2309/66.
([3]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12.
([4]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74.
([5]) Komisjoni 25. juuni 2012. aasta rakendusotsus 2012/340/EL, milles käsitletakse nõukogu direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ ja 2002/57/EÜ kohase ajutise katse korraldamist seoses ametliku järelevalve all toimuva põldtunnustamisega eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne puhul (ELT L 166, 27.6.2012, lk 90).
([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

Nende eeskirjade kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes tuleks uurida ka direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ raames võimalust teha ametliku järelevalve all seemnekultuuride põldtunnustamise ametlikku kontrolli vastavalt riskipõhise lähenemisviisi alusel kehtestatud sagedusega.

(5) Arvestades teatavaid seemnetarnijate tegevusega seotud riskikriteeriume ja varasemat nõuetele vastavust, võib pädevate asutuste jaoks oma ametliku järelevalve raames tehtavate kontrollide sageduse kavandamine olla paremaks alternatiiviks sertifitseeritud seemne suhtes kohaldatavale kindlaksmääratud 5 % miinimummäärale. Tulenevalt hiljutisest ajutisest katsest tuleks seda katsetada ka eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne puhul, mida kontrollitakse ametlikult 100 % ulatuses.

(6) Liikmesriikide vastutavad ametiasutused peaksid oma ametlike kontrollide sageduse kavandamisel võtma arvesse teatavaid seemnetarnijate tegevusega ja varasema nõuetele vastavusega seotud riskikriteeriume. Selleks on vaja kehtestada ühtlustatud kriteeriumid. Seetõttu tuleks sellise alternatiivi hindamiseks korraldada ajutine katse.

(7) Katses osalevad liikmesriigid tuleb vabastada ametliku järelevalve raames direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ sätestatud eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne ametliku põldtunnustamise kohustusest kindlaksmääratud 100 % määra ulatuses ning sertifitseeritud seemne seemnekultuuride kontrolli kohustusest kindlaksmääratud 5 % miinimummäära ulatuses.

(8) Katses osalevad liikmesriigid peaksid esitama komisjonile ja liikmesriikidele igal aastal aruande, et teavitada teisi liikmesriike ja komisjoni ning hõlbustada katse edenemise hindamist ja järelevalvet.

(9) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Liidu tasandil korraldatakse ajutine katse (edaspidi „katse“), et seoses eliitseemne, eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne ja sertifitseeritud seemne tootmiseks kasvatatavate põllukultuuride ametliku kontrolliga, mis toimub ametliku järelevalve all tehtava põldtunnustamise raames vastavalt direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ sätetele, mis on loetletud käesoleva artikli lõikes 2, hinnata järgmist:

a) kas käesoleva otsuse artikli 3 kohane riskipõhine lähenemisviis võib olla niisuguse kontrolli parem alternatiiv, mida tehakse:

   i) sertifitseeritud seemne seemnekultuuridel kindlaksmääratud 5 % miinimummäära ulatuses;

   ii) eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne seemnekultuuridel kindlaksmääratud 100 % määra ulatuses ning

b) kas käesoleva otsuse artikli 3 lõikes 1 sätestatud riskihindamise kriteeriumid on asjakohased.

2. Lõikes 1 osutatud sätted on järgmised:

a) direktiivi 66/401/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti B alapunkti 1 alapunkt d, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 14a punkt a ning I lisa punkt 6;

b) direktiivi 66/402/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti C alapunkt d, artikli 2 lõike 1 punkti Ca alapunkt c, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 1 alapunkt d, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 2 alapunkt b, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 3 alapunkt c, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 14a punkt a ning I lisa punkt 7;

c) direktiivi 2002/54/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti c alapunkt iv, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 21 punkt a ning I lisa A osa punkt 4;

d) direktiivi 2002/57/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti c alapunkt iv, artikli 2 lõike 1 punkti d alapunkti 1 alapunkt ii, artikli 2 lõike 1 punkti d alapunkti 2 alapunkt iii, artikli 2 lõike 5 punkti A alapunkt c ja artikli 18 punkt a ning I lisa punkt 5.

Artikkel 2

Liikmesriikide osalemine

Katses võivad osaleda kõik liikmesriigid.

Liikmesriigid, kes otsustavad katses osaleda (edaspidi „osalevad liikmesriigid“), teatavad sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele, näidates ära katsega hõlmatud liigid, kategooriad ja piirkonnad ning võimalikud piirangud.

Osalevad liikmesriigid võivad katses osalemise igal ajahetkel lõpetada, teavitades komisjoni oma otsusest.

Artikkel 3

Riskihindamine

1. Liikmesriigid viivad läbi seemnetarnijate riskihindamise ja kohandavad vastavalt oma ametlike kontrollide ulatust, kohaldades ametliku järelevalve all toimuvat põldtunnustamist 1–100 %le seemnekultuuridest.

Seemnetarnijate riskihindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume:

a) liigid ja tootmismeetodid;

b) tootmispiirkond ja põldude arv;

c) seemnetarnijast sõltuvad tegevused;

d) tegevuse või toimingute asukoht;

e) mis tahes teave, mis näitab seemnete kasutajate eksitamise tõenäosust, eelkõige seemnete identsuse, tervise ja kvaliteedi, omaduste, koostise, koguse, päritoluriigi või -piirkonna ja tootmismeetodi osas;

f) seemnetarnijate varasemad andmed nende põllukultuuride ametliku kontrolli ja järelkontrolli tulemuste ning lõikes 2 sätestatud nõude täitmise kohta;

g) lõikes 2 sätestatud nõude täitmise kontrollimiseks seemnetarnijate poolt, eelkõige kohapealset kontrolli teostava litsentsitud inspektori või seemnetarnijate taotlusel kolmanda isiku poolt tehtud kontrollide (kaasates vajaduse korral erasektori kvaliteeditagamissüsteeme) usaldusväärsus ja tulemused;

h) mis tahes teave, mis võib viidata lõikes 2 sätestatud nõude täitmata jätmisele.

2. Ametlikult kontrollitavat põllukultuuri tuleb kasvatada seemnest, mis on läbinud ametliku järelkontrolli vastavalt direktiividele 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ.

3. Teatav osa proove kultuuridelt koristatud seemnepartiidest võetakse ametlikuks järelkontrolliks ning vajaduse korral ametlikuks laboratoorseks sordiehtsuse ja -puhtuse kontrolliks. Liikmesriigid määravad kindlaks seemnepartiid, mille puhul tehakse ametlikud kontrollid vastavalt lõikes 1 sätestatud riskipõhisele lähenemisviisile.

4. Osalevad liikmesriigid võrdlevad samalt põllult saadud sama kultuuri puhul seemnekultuuride ametlikku kontrolli, kui kohaldatakse kindlaksmääratud 5 % miinimummäära, kultuuride ja koristatud seemnete riskipõhise ametliku kontrolliga, kui kindlaksmääratud miinimummäära ei ole kehtestatud.

Artikkel 4

Erandid direktiividest 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ

Erandina direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ ja 2002/57/EÜ sätestatust vabastatakse osalevad liikmesriigid katse eesmärgil eliitseemne ja eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne ametliku põldtunnustamisega ja sertifitseeritud seemne ametliku kontrollimisega seotud kohustustest, mis on kehtestatud järgmiste sätetega:

1) direktiivi 66/401/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti B alapunkti 1 alapunkt d, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 14a punkt a ning I lisa punkt 6;

2) direktiivi 66/402/EMÜ artikli 2 lõike 1 punkti C alapunkt d, artikli 2 lõike 1 punkti Ca alapunkt c, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 1 alapunkt d, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 2 alapunkt b, artikli 2 lõike 1 punkti D alapunkti 3 alapunkt c, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 14a punkt a ning I lisa punkt 7;

3) direktiivi 2002/54/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti c alapunkt iv, artikli 2 lõike 3 punkti A alapunkt c ja artikli 21 punkt a ning I lisa A osa punkt 4 ning

4) direktiivi 2002/57/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti c alapunkt iv, artikli 2 lõike 1 punkti d alapunkti 1 alapunkt ii, artikli 2 lõike 1 punkti d alapunkti 2 alapunkt iii, artikli 2 lõike 5 punkti A alapunkt c ja artikli 18 punkt a ning I lisa punkt 5.

Artikkel 5

Aruandlus

1. Osalevad liikmesriigid peavad esitama komisjonile ja teistele liikmesriikidele aruande artikli 3 kohaselt tehtud katse iga-aastaste tulemuste kohta järgneva aasta 31. märtsiks.

2. Katse lõppedes ning igal juhul liikmesriikide osalemise lõppedes esitavad osalevad liikmesriigid järgmise aasta 31. märtsiks komisjonile ja teistele liikmesriikidele katsetulemuste lõpparuande.

Kõnealune aruanne võib sisaldada muud teavet, mida osalevad liikmesriigid katse eesmärgi seisukohalt vajalikuks peavad.

Artikkel 6

Ajavahemik

Katse algab 1. augustil 2020 ning lõpeb 31. juulil 2027.

Artikkel 7

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. juuli 2020

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stella KYRIAKIDES